

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Notæ Historicæ circa Concilia sigillatim considerata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

Ante Quartum Ecclesiae Sæculum, nullum fuit Concilium Generale, Primum quippe est Nicenum Ann. 325. habitum. Post Sæculum XVI. nullum extitit; Siquidem Synodus Tridentina Anno 1563. absolta, omnium Generalium ultima est. Nullum Generale habitum fuit Sæculis X. & XI. reliqua Sæcula sua habuere ejusmodi Concilia, à Quarto usque ad Decimum Sextum inclusivè. Sunt sex Sæcula, in quorum quolibet plura fuerunt Concilia Generalia; nempe Sæculum IV. V. VII. XII. XIII. & XV. In IV. Concilia Nicenum & Constantinop. I. In V. Ephesinum & Calcedonense. In VII. Constantinopolitanum II. Generale, & Concilium in Trullo. In XII. Tria Lateranensis. In XIII. Lateranense unum, & Lugdunense duplex, In XV. Pisanum, Constantiense, Basileense, & Florentinum.

Oc̄to priora in Oriente habita sunt; de nullius eorum Ecumenicitate disputatur: reliqua habita sunt in Occidente. Plura autem ex iis, pro Generalibus non habentur ab omnibus, Talia sunt pleraque Lateranensis; tale etiam Florentinum, eodem tempore, quo Basileense, celebratum: tale Imperatoris FRIDERICI, qui ad Majus provocavit, vīsum fuit Lugdunense. Indè fit, ut numerus Conciliorum Generalium in Occidente habitorum, sit incertus, majorque, aut minor, pro varia qualitatum Concilii Generalis affirmatio: sed Controversia facile decidi potest ex iis, quæ diximus in Prima Observatione Generali.

Inter eadem Concilia Occidentalia, plura sunt, quorum Decreta Canonesque, Pontificis persona attribuntur Concilii verò mera approbatio tribuitur: itaque, eadem habetur in iis Concilii ratio, quæ Capituli, in Statutis, Decretis, aut deliberationibus, in quibus consensu Capituli indiget Episcopus: his enim inseritur clausula, de Consensu Capituli, idem sonans, atque hæc, approbante Capitulo.

Pontificium exemplum secuti sunt nonnulli Metropolitanæ Italiae, qui Decreta Conciliorum Provincialium suo nomine proposuerunt, adiecta clausula approbante Concilio, Horum expressa mentio fiet, occasione primorum Conciliorum Generalium, in quibus hanc clausulam reperiemus.

Supersunt Acta integra omnium Conciliorum Generalium in Oriente habitorum Exceptis 1. & 2. nullum est Concilium Generale Occidentale, cuius Acta supersint integra, id est, etiam cum suffragiis Patrum; ea enim defuit in Actis Concil. Trident. quæ minus imperfecta yidentur, quam reliquorum. Profer ad subscriptiones id, quod de suffragiis notavimus; illæ omnium Conciliorum Orientis, quorum Acta super-sunt definitionibus subjacent. Porro, inter Concilia Generalia Occidentis, solius Florentini Decreta subscriptionibus Patrum instruuntur.

Omnia Concilia Generalia Orientalia ab Imperatoribus coacta fuerunt. Concilia Generalia Occidentalia convocata fuere à Pontificibus. Nullum est Concilium Generale, quod Sacri, vel Sancti, vel Sacrosantæ appellationem non sumpserit, aut accepit.

Ex omnibus Conciliis Generalibus nullum est, quod tantiū duraverit, quam Tridentinum, An. 1545. inchoatum, ann. 1563. absolutum. Inter reliqua Concilia, Basileense diutissimē duravit, scilicet per 11. annos. Prima ejus Sesio est an. 1431. ultima ann. 1442. Posthac notabilis est duratio Synodi Constantinensis, quæ ann. 1414. 16. Nov. incæpta, confecta est 20. Junii 1418.

Quibusdam Conciliis peculiare est, translata fuisse, Basileense translatum fuit Laufannam, tum Ferraram, denique Florentiam. Tridentinum, ad Boniam translatum, Tridentum redit.

Quædam Concilia sub pluribus legitimis Pontificibus habita sunt, tale est Tridentinum, sub Paulo III. Julio III. Pio IV. celebratum: Conf.

tantiense sub Joanne XXIII. & Martino V. habitum fuit.

Multa sunt Concilia Generalia Orientis, quorum Canones à subsequentibus nominatim adprobatae fuerunt: talia sunt 1. Concilia Nicaenum, Constantinopolitanum 1. Ephesinum, quorum Canones adprobatae Synodus Calcedonensis Can. 1, talia sunt etiam eadem Concilia, ipsumque Concilium Calcedonense, quorum Canones adprobabantur à Concilio in Trullo c. 2. nec non à 6. Concilio Generali: talia sunt etiam hæc omnia Concilia cum Trullano, quorum Canones adprobabantur in Concilio Niceno II: talia sunt denique ea, quorum definitiones adprobatae Concilium Generale VIII. Notam meretur hæc circumstantia, ideo quod ejusmodi adprobaciones totidem confirmationes sunt. De ceteris Conciliis Generalibus nihil simile dici potest. Nullum est Concilium recentius, quod præcedentium Canones omnes nominatim adprobaverit. Fama Sanctitatis ac Scientia, qua polent plerique Patres priorum Conciliorum, magnam eorum Canonibus, præ subsequentium Decretis autoritatem conciliavit.

7. Concilium Generale VII. Nicenum II. Quinti Generalis, seu Constantinopolitanii II. definitiones adprobantes, nihil dicit de ejus Decreto adversus Theodorum Mopsuestanum, ibam, ac Theodoretum. 8. Concilium Generale VIII. seu Constantinop. IV. adprobando definitiones à præcedentibus Concilii factas, præterit quoque hoc Decretum. Silentii hujus ratio est, quod illud Decretum duas res continet, quarum alia pertinet ad Fidem, nec mentione expressa indiget, quia ad definitionem Calcedonensem reducitur, cuius est mera confirmatio; alia pertinet ad Disciplinam, nihilque aliud est, quam damnatio aliquot perfonorarum. Porro, minus congruum fuisse, eam damnationem à Concilio Niceno II. & Constantinop. IV. commemorari loco citato; quoniam ibi agebatur de Fidei definitione ab utroque Concilio condita, Ob eandem rationem Concilium Toletanum XIV. ad recipiendam definitionem Concilii Generalis VI. congregatum de hoc Decreto filuit.

Nota Historica circa Concilia signillatim considerata.

PARS SECUNDA.

SECTIO I.

NOTÆ CIRCA NOMEN.

Qualitas, quam sibi Concilium in suis Decretis, aut Canonibus, aut Epistolis tribuit, tantam habet cum nomine Concilii connexionem, ut omnino expedit de ea agere simul atque de Nominis. Sed cum Nomen specialius vulgo sit Concilio, quam qualificatio; à Nominis exordiemur.

Omnia Concilia Generalia, non secus ac Particularia, Nomen trahunt, ab Urbe intrâ quam habita sunt; vel ab aliquo speciali ejusdem Urbis loco, in quem Patres Concilii convenierunt. Posterioris generis unum est, à quibusdam Trullanum dictum ideo quod celebratum fuerit in quadam loco Palatii Imperatorum Orientalium apud Constantinopolim. Sunt quoque Concilia Romana in aliis Lateranensisibus habita, ideoque Lateranensis dicta. Habita sunt autem in Ecclesia, non vero in Palatio, ut infra ostendemus. Inter ea observamus, id sequi ex principio Concilii Lateranensis habitu sub MARTINO I. ubi dicitur, illud habitum fuisse in Ecclesia Domini nostri Dei & Salvatoris Iesu Christi, quæ vocatur Constantiniana, quia à Constantino adificata est, CONCIL. Tom. VI. pag. 77. 78. Illud præterea probatur

eg